

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2331/2019
04.06.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Јелене Боровац и Драгане Маринковић, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА из ..., Општина ..., чији је пуномоћник Љиљана Симоновић, адвокат у ..., против туженог „FALC EAST“ д.о.о. Књажевац, кога заступа Душица Грба, адвокат у ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду и исплате, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу број Гж1 1843/2018 од 14.02.2019. године, у седници већа 04.06.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

УКИДАЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Нишу број Гж1 1843/2018 од 14.02.2019. године, и пресуда Основног суда у Књажевцу број П1 32/16 од 21.03.2018. године и предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Основног суда у Књажевцу број П1 32/16 од 21.03.2018. године, је усвојен тужбени захтев тужиоца, па је поништено као незаконито решење туженог број .. од 18.05.2016. године којим је тужиоцу отказан уговор о раду број .. од 15.11.2006. године са анексом I број .. од 31.03.2011. године и анексом II број .. од 29.03.2012. године, па је обавезан тужени да тужиоца врати на рад на исте или друге послове који одговарају његовој стручној спреми, знању и способностима у року од осам дана. Другим ставом изреке је обавезан тужени да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 142.500,00 динара, са законском затезном каматом од дана извршности до исплате у року од 8 дана.

Апелациони суд у Нишу је пресудом број Гж1 1843/2018 од 14.02.2019. године одбио као неосновану жалбу туженог и потврдио наведену првостепену пресуду.

Против правноснажне пресуде донете од стране другостепеног суда тужени је изјавио благовремену ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11 и 55/14), па је оценио да је ревизија туженог основана.

Према утврђеном чињеничном стању тужилац је био у радом односу на неодређено време код туженог и обављао је послове манипуланта, по уговору о раду од 15.11.2006. године са анексом I од 31.03.2011. и анексом II од 29.03.2012. године. Тужиоцу је 22.04.2016. године достављено упозорење на постојање разлога за отказ говора о раду због непоштовања радне дисциплине из члана 197. став 3. тачка 5. и 8. Закона о раду на које се тужилац изјаснио 27.04.2016. године и оспорио наводе тужеог. Решење о отказу уговора о раду тужиоцу, тужени је донео 18.05.2016. године. Утврђено је да је отказ уговора о раду дат, јер је тужиоцу стављено на терет да је учинио тежу повреду радне дисциплине зато што је неутврђеног дана и на неутврђен начин присвојио покретну ствар послодавца и то делове недовршене обуће марке „Voile Blanche i Moschino“ из производног програма што је открила служба обезбеђења 20.04.2016. године приликом ванредног претреса орманића-касете радника у новом погону, којом приликом су делови обуће пронађени у његовој касети. У решењу је наведено да у радњама тужиоца постоји обележје кривичног дела проневере из члана 364. КЗ РС, али да основ за отказ и процедура нису условљени подношењем кривичне пријаве, па је отказ дат на основу члана 179. став 3. тачка 5. Закона о раду и по основу члана 179. став 3. тачка 8. истог Закона, а због непоштовања радне дисциплине због чега не може да настави рад код послодавца.

Утврђено је да за одлагање и смештај гардеробе радника туженог постоји просторија – гардероба у којој се налази орманићи са именима и презименима запослених. У тој просторији био је орманић са тужиочевим именом и презименом (у којој су пронађени делови обуће). Међутим тужилац није користио тај орманић, него је користио орманић који се налазио у производњи. Тужиочев орманић у гардероби је био закључан катанцем, а орманић је користио неко други. Тужилац и поједини радници су више пута опомињани од стране туженог да престану са коришћењем орманића у производњи и да користе орманиће у гардероби, али се тужилац оглушио о те опомене и наставио је са коришћењем орманића у производњи.

На основу овако утврђеног чињеничног стања нижестепени судови су оценили да је основан тужбени захтев тужиоца, јер тужени у упозорењу и решењу о отказу уговора о раду није навео конкретне чињенице и доказе који указују на стицање услова за отказ и доказе на којима се те чињенице заснивају као и време, место и начин извршења повреда стављених тужиоцу на терет како би се могле идентификовати, већ само уопштене квалификације да у радњама тужиоца постоји обележје кривичног дела проневере и да је тужилац показао непоштовање радне дисциплине због чега не може да настави рад код послодавца. Закључили су да тужени није доказао да је тужилац учинио повреде радне дисциплине која му је стављена на терет, јер је терет доказивања чињенице да је тужилац присвојио пар патика из асортимана послодавца, био на страни туженог.

Врховни касациони суд је оценио да тужени основано у ревизији наводи да нижестепени судови нису потпуно утврдили чињенично стање, због чега се не може испитати правилност примена материјалног права. Нису утврђене чињенице релевантне за оцену одговорности тужиоца за учињену тежу повреду радне дисциплине која му је стављена на терет (члан 179. став 3. тачка 8. Закона о раду), а која се тичу тога у ком временском периоду је тужилац одбијао да поступи по наредби послодавца и да престане да користи орманић у производњи и почне да користи

орманић у гардероби на коме се налазило његово име и презиме. Није утврђена чињеница да ли је послодавац тужиоцу предао кључ од орманића у гардероби. Које је радње предузимао тужилац у циљу да сазна ко користи орманић са његовим именом, да ли је указивао на чињеницу да неко други користи орманић са његовим именом у оним ситуацијама када су га претпостављени опомињали да не користи орманић у производњи већ овај спорни у гардероби. Није кључна чињеница за решење овог радног спора то што у упозорењу и образложењу решења о отказу није тачно утврђен и наведен датум када су спорни делови обуће стављени у орманић на коме се налази име тужиоца, већ је битно када су ти делови обуће откривени од стране Службе за обезбеђење, а што није спорно. Зато се не може прихватити закључак нижестепених судова да из оспореног решења није могуће идентификовати ни једну од повреда радних обавеза из разлога што у решењу није наведено ни место, ни време ни начин извршења ових повреда. Битно је да се утврди ко је имао кључ од спорог орманића и ко га је користио, те ко је имао резервни кључ од њега, те да ли у овој просторији постоји видео камере и да ли је Обезбеђење пратило кретање радника у тој просторији ради утврђења ко користи орманиће. Како је и у упозорењу и решењу о отказу уговора о раду као отказни разлог наведено непоштовање радне дисциплине из члана 179. став 3. тачка 8. Закона о раду, потребно је да нижестепени судови утврде да ли је тужилац извршио ову повреду, а ради оцене законитости побијаног решења о отказу уговора о раду.

Другостепени суд није санкционисао пропуст првостепеног суда – битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. Закона о парничном поступку због погрешне примене члана 308. и 314. Закона о парничном поступку. Наиме, пуномоћник тужене није приступила на припремно рочиште (оправдала је разлог) које је одржано у њеном одсуству те је одређено који ће се докази извести. На рочишту за главну расправу тужени је предложио извођење доказа, али је првостепени суд те доказе одбио јер је оценио да је наступила преклузија могућности предлагања доказа. Пуномоћник туженог је доставила потврду „Ниш Експреса“ а.д. Ниш број 45/11-16 од 03.10.2016. године којим је доказала своју претходну изјаву да је путујући на припремно рочиште 16.08.2016. године, аутобусом овог превозника била задржана на путу 76 минута јер је пукао пнеуматик, те да због тога није приступила на припремно рочиште. У оваквој ситуацији првостепени суд је требао да прихвати доказне предлоге туженог без обзира што ови доказни предлози нису предложени у одговору на тужбу, јер је чланом 308. ЗПП прописано да је странка дужна да најкасније на припремном рочишту (односно на првом рочишту за главну расправу ако припремно рочиште није обавезно) изнесе све чињенице потребне за образложење својих предлога, да предложи доказе којима се потврђују изнете чињенице, да се изјасни о наводима и понуђеним доказима против странке, као и да предложи временски оквир за спровођење поступка. У ситуацији када је пуномоћник тужене доставила писмено оправдање због пропуштања припремног рочишта, првостепени суд је требао да прихвати доказне предлоге на основу члана 314. ЗПП. Наиме, без обзира што је првостепени суд на рочишту 28.09.2016. године одбио доказни предлог туженог, након достављања оправдања од стране пуномоћника туженог уз поднесак од 26.10.2016. године, имао је могућности да своје решење стави ван снаге и одреди извођење доказа, а ради расветљавања спорних чињеница у овој парници из радног односа. Тужена је предложила саслушање (између осталих) и ББ, шефа обезбеђења. Било би потребно да се овај сведок изјасни на околности ко је држао резервне кључеве

од орманића и ко је користио орманић у коме су пронађени спорни делови обуће из производне линије туженог.

Из наведених разлога Врховни касациони суд је оценио да је ревизија туженог основана, па је одлучио као у изреци на основу члана 416. став 2. ЗПП.

Председник већа-судија
Звездана Лутовац,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић